

عنوان مقاله:

بررسی نسبت دادن «سرقت جام ملک» توسط حضرت یوسف علیه السلام به برادرانش

محل انتشار:

دوفصلنامه علمی شبیه پژوهی مطالعات قرآنی، دوره 4، شماره 7 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

محمد امیر کسمائی - دانشجوی دکتری تفسیر تطبیقی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

ولی الله تقی پور فر - استادیار گروه معارف اسلامی دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

موضوع این مقاله از تشابهات قرآنی است که جز با تمسک به محکمت حل نمی شود. محکمتی که در سه دسته عام، خاص و سیاق، به عنوان کلید هایی هستند که می توان با آن ها به گنجینه فهم حدودی تشابهات دست یافت. حضرت یوسف بر اساس محکمت عام نبوت و ویژگی های خاص خود، اهدافی والا از جمله تربیت و هدایت مردم را در نظر داشت. در همین راستا نقشه نگه داشتن برادر تنی نزد خود و نسبت دادن سرقت به سایر برادران با هدف متنبه کردن آنها به گناهشان بود تا به خود آمده و توبه کنند. این هدف از طریق سارق خواندن آنها در ملا عام و شرمسار کردنشان میان کاروان ممکن می شد. ضمن آن که با این کار باعث می شد خواسته دیگر خود یعنی مهاجرت خانواده اش به مصر میسر شود. به این نحو، شبهه کذب و افترا توسط پیامبر خدا حل می شود. چنانچه روایات تفسیری نیز موید این نظر هستند. اگرچه احتمالات تفسیری دیگری نیز برای این آیات ذکر شده است از جمله: «موجه بودن گناه تهمت به خاطر هدف والا»، «انشائی بودن جمله اعلانی» یا «اعلان توسط مسوول امر»؛ اما با توجه به محکمت و دلایل، آنها را بعید می دانیم.

کلمات کلیدی:

سوره یوسف، محکم و تشابه، سرقت، شبهه پژوهی، عصمت پیامبران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1937051>

